

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Za oglašavanje se 10 halera po redak
na više puta po pogodbi.

Oglasi šljku se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani
listovi se ne primaju.

Br. 37.

Volosko-Opatija u četvrtak 11. rujna 1902.

God. III.

Izmetom tršćanske i bečke sinagogi.

Organeto tršćanske sinagogi „Piccolo“ i organ bečke sinagogi „Naje fraje Prasse“ postavile su se ovi dni na tribunalsku poltronu velikih sudija, ki te da sude o svadji naše braće Hrvata i oneh našeh poturic, ki se krste imenom — Srbi.

I jedna i druga sinagoga dava pravo Srbom, a odsudjuje našu braću Hrvate. Obrezana „Naj fraje Prasse“ gre dapače još i tako daleko, pak blezga, da bimo se mi Hrvati z ovu stran rečkoga mosta morali sramit naše braće tamo preko mosta.

Ne, mi nimamo česa da se sramimo, a ako nam kadagod i pride crjenilo srama na poštene naše obraze, to se događa samo onputa, kada pomislija; da nam je sudbina dosudila, da moramo živet skupno s izmeti, keh zastupa bečka „Naje fraje Prasse“ i tršćanski „Piccolo“.

To je evo, naša najveća sramot. A s našom braćom Hrvati mi se ponosimo i dičimo se s njimi, jer imamo i zač. S njimi skupa nas veže dična prošlost, a veže nas još i dičnija budućnost; a dičimo se s njima i za to, jer su nam oni naša najveća utjeha, naša jedina nada i jedino ufanje, naših trenutnih, va keh moramo da živemo sada — va ovo vreme.

Čim smo doznali za demonstracije va Zagrebu mi smo valje znali, da će se bečka i tršćanska sinagoga stavit na stranu ciganskeh samojedi. — Par para i va cirkove najde a tako su se našli i naši Abreji s ono nekoliko ciganskeh praščari, ki su sa svojim smrtnim „Smrdobranom“ oteli bez-

kažnjeno pljuvat na pošteno i dično lice hrvatskoga naroda našega.

Sinagoge su, kako se vidi, na strani Srba — i pravo je: drugačije bit ne može.

Da nema na svete Srbi s čem bi napunjevali „Piccolo“ i „Naj fraje Prasse“ kolone svojih krpetina? Koliko su njim dali materijala oni škandalozni događaji na kraljevskom dvoru va Biogradu? Koliko su se njihovi čitatelji nazabavljali s Dragom Mašinom i s njegovim sinom, ki ni nikako otel prit na srbski svet? Koliko se oni dan na dan zabavljaju iznašajuć one gnušne i skandalozne događaje, fušnjarije i nepodobštine svih srbskeh guvernija? Sinagogom je Srbija bila, a i je, a i ostat će pravi teatar, na kem se zbivaju takove „draga - komiše Geschichten“, da ih lepših a i smešnjih ne bi našli nigdere na svete.

Nego ni to jedini uzrok zač te dve sinagoge drže sa Srbi a proti nam. Sinagoge nisu lude, one vide, kade njim je tvrda kost i za to udri po Hrvateh, zač upravo Hrvati su ta njihova tvrda kost.

I Nemeem i Talijanom su Hrvati zadali dosta muki i jada i to svaki put, kada bi ti narodi po razbojničku oteli bili napast i pograbit naše zemlje. Dobili su oni dosta puti po hrbite — a tega oni ne moru nikako pozabiti. Pak Nemci i Talijani znaju, da se od Srbi nimaju česa bojat. Cela Srbija nema ni toliko vrednosti koliko naša Opatija.

Ča će narod z ona dva tri praščića ča ih ima! Drugo i onako nema niš. A Hrvati? Ja, ljudi moji, to je narod, ki ima krasnu kulturu, ki je bogat, ki ima prelepe zemlje, to je narod žilav, čvrst — a upravo za to

je ta narod na pute zverskim aspiracijam rečenih Sinagoga. — Sinagoge nas se boje, njih je strah pred našom silom, to je ono što ih čini da nas mrze i preziru. Ali neka! — Njihova mržnja — naš ponos! Njihov prezir — naša čast! Sve je to puno, puno bolje nego da bi nas hvalili. Pak mi i ne trebamo njihovih hvala, mi pljuvamo na njihove pohvale i na njihovo prijateljstvo. Najljepša svedočba za nas je ta, da nas sinagoge mrze — znak da nas se boje.

Ali mi se ne bojimo nikoga! Ono ča su naša braća u Zagrebu učinila, da obrane povredjenu narodnu čast, to bimo bili i mi vredni učinit svaki čas, i proti svakemu, ki bi otel hitat blato na naše lepo i svetlo hrvatsko ime. Mi imamo mnogo strpljenja, a imali smo ga i dosta, nego jao si ga onemu na kem bi se imela prelisti naša žuč, kada bi na jedanput zavrela!

Neč takovega se je pokušalo leta 1897. va Poreščine — a ča bi u obće mogli Hrvati učinit na obranu svoje časti, to pokazuju najbolje zagrebački događaji od ovih dan.

Dakle još jednom: Neka se ni jedan z ognjem ne igra. — Medjutim: Živio Zagreb.

Kalabrezki socijalizam ili talijansko sleparstvo.

Istarski Talijani su već sve moguće poskusili, da bi golijatskim korakom napredjuća hrvatsko-slovensku stranku v Istre zatrili. Oni su uvek držali i drže još danas da je probudjenje narodne svijesti našega naroda v Istre poteklo iz Kastavščine i da je Kastavščina kriva da naš narod v Istre neće više da bude talijanski „šćavo“. Za to

vendar sam se kako oženil, da me drži za takovega tovara, da ne bim znal poč tamo kamo me naputi. Ja se vadljam, ako ja rečem mojoj Marije, kade biva Grizilo, da će ga i po noće nač, akoprem je o na ženska glava.

Pak neka bude! Pozovem jednega fakina i rečem mu, ako će me za šesticu popeljat Ježvitarom. On je pital dve, pak ja sam mu jih najzada i dal, samo da već jedan put pridem do Sala.

Hodili smo oneštahno vremens, on spreda ja pak za njim kako jedan cupi-čupi. Najzada pridemo do jednega portuna. On zavonji, pak kada su se počele vrata opirat reče mi, neka grem ravno po skalah gora. Ja sam nebore šal, pak kada ti temu ne beše zajedem tu va jednu velu salu, va koj su po kanapah ležale kako kravi, da mi je prostitute tanek — Matildi.

Kada sam ti se ja skoržil kade sam se našal, čapala me je takova foto, da bim vid od jada železo pregrizal. Per lamor de četiri! Ča bi rekla moja Marija da me tamo vidi? — Va hip sam bil na ceste, kade sam za sreću našal ono nišimrvi, ki me je bil zapeljal va onu Sođomu i Gomoru, pak sam ga brato moč stresal, da je, ja mislim i Beneci videl. A bilo bi pobognji i krvi i mesa, da nisam nas odelili dva pulicaja. Nego kako sam bil razbeljen, sunem ti jednega

su oni od prvoga početka narodnega preporeda pak neprestano do dan danas hitali svoje otrovne strele na Kastavščinu a navelastito na drevni naš Kastav-grad.

Poslali su nam ovamo Čudera i druge talijanske lopove da narod smute, spuntaju, razdvoje, pak da va mutnem love. Hteli su razdelit Kastavsku občinu i s tem kako su sami govorili — zadat občini Kastav smrtni udarac. Nego kako svi znamo, ostali su na dugim nosom.

Prišlo je vreme tabela. Opet je Talijanom u njihovu crnu dušu prišlo ufanje, da će uništiti Kastavščinu. Plaćena talijanski agitatori pobunili su del puca kastavskoga proti občini ali sve isto jalova njim je bila sreća. — Buntovnici, tabelari, morali su va prižnu, a puk je spoznal da je va toj tabelarskoj komedije imol svoje prste talijanski vrag samo da puku naškodi.

Leta 1896. zeli su Talijani va svoju službu čoveka va svakem pogledu propalega, čoveka kega bi se svaka poštena stranka na svetu mramila imat va svojoj službu, a sve opet va ufanju da će naša stranka va Kastavščine i Liburnije uništiti. Opet se je počel puk va Kastavščine bunit proti občine opet se ga je varalo s delitbom občine. Nego sve to ni Talijanom niš pomoglo. Od njihovega bedintera ustrojena mačja stranka razbila je svoje mačje zube navaljujuć na Kastav. Ovaj je ostal kakov je bil i prvo. Tada se talijanski banditi hitili na ostalu Liburniju: Volosko-veprinac-Lovran-Mošćenice. Nego ni tu njim ne cvatu ruže — ni ne mogu jerbo je njihovo delo paklensko: zavadi rotjenu braću i jerbo je njihova stranka od Boga i od našega naroda sva prokleta.

Njihov plaćeni Doktor Gulaš malo ili niš njim niš pomogao. Talijanska ili — kako ju oni po sleparsku zovu — istarska stranka ne more u Liburniji uhvatit korena. Nekoliko ih se je doduše prihvatilo jez Gulaševu

od pulicaj, da se je zgorum kopiti obrnui. Sada su se oba vrgli na „me, pak da neka grem s njimi na pulicaju.

— Kako vrazi ne? — rečem ja. — Ja mislim da vam je put dosta širok, pak ako imate ča tamo opraviti, to morete lahko storit i prez mane.

Kada sam njim tako odbrusil, san otel poč svoj put, nego oni me sopeta priinu, pak da te me peljat.

— A ja, tako se nismo pogodili — rečem ja. — Ja nisam nor ni pijan, da će mane neki peljat. Vas primim lepo, pustite me na mira, aš bite mogli jedan i drugi zmerit cesta. — Pak se naputim va jednu crekav.

— Ne tamo, ne — reče jedan pulicaj. — Ja ču malo videt crekav, razumeš hrvatski? Ako želiš i ti, ja ti ne branim, a mane ni treba da mi nijedan za petami stupa.

Sada su me pak četiri obstupili, ter mi zapru put k crekve, pak mi zapovedaju da neka grem s njimi.

— Ne razbijajte mi taneka — rečem njim oštro. — Ja grem kamo je mane volja a vi hote k vragu.

— Primimo ga — reče jedan. — Kad ne gre na lepem, će poč na grđom.

— No. Ako čete tako, pak dajmo. —

PODLISTAK.

„Mačak na rajže.“

Pripoveda Španilć.

Po vane je bilo sve puno sveta. Najviše pak tovar s mlekom i peki s košarami. — Nekoliko vremena sam tandaral semo i tamo kako jedno nemo botiču razbilo, pak kada mi je počel pruh krulit, sam šal borme kako i vela gospoda va kafetariju, da popijem kafe.

Nego poj vrazu k vragu, ja sam mislel da će mi ga prnest jednu levaduricu, a kad temu ne beše, priznata mi kafe i mleko lih kod va dveh napršajakeh.

Kada sam to sve skupa zmešal i popil poboštrica ni mi prišlo do pruhna, nego mi se je sve negde va grie zgubilo. Ava mane! S takovum rušnjum ne bi čovek ni do Lani prišal, a vragu ta pak do druge rušnji obstal. Kada sam platil sam se naputil da grem iskat Salo.

Pitam prvoga čoveka, ki mi je foto man prišal, ako zna, kade se Salo nahaja.

On me pogleda kako telac va nove vrata, pak mi reče, da ni za njega još ni kad ni čul. Tako mi je reklo kasnje i više druge gospodi.

— Dosta slabo — rečem mu ja. — A pul nas ga pozna i najzadnja cavata.

— Dobro — reče on. — Onda hote pitat cavati va stari grad, morda te vam one znat povedet kade vam je to vaše Salo. Na to se obrne kako pop kada reče „Gospodin s vami“ i odmaršira za svojem nosom.

Da vam pravu istinu rečem, ja nisam mogal nikako kapit, kako to, da ga va Trste ne poznaju.

Najzada grem k jednem pulicaju, morda će ga on poznati, aš Salo je imel svojni čuda posla a pulicaji „Jokle je bil veli Hrvat v Reke.

Ja ga pitam, a on mi reče, da ga ne pozna, nego da ga vendar ima zapisanega, aš da uža više puti poč k Ježvitarom.

— Ča čete, na? — rečem ja. — On rad tamo hodi, aš da ga jako pijaža ječmik i fažol, pak i za to, aš je i on bil jedan put ježvitar. Nego vas prosim, kade je taj kolej?

— Pul ježvitar — reče pulicaj.

— A kade su pak ti ježvitar? — pitam ja naprvo.

— Blizu sv. Justa.

— A kade je taj sv. Just?

— Ja dragi moj kume — reče najzada pulicaj. — Ako čete tamo poč, treba da najдете jednega fakina, ki će vas za mali beči tamo peljat.

No, to je bilo još najpametneje, nego

Selo ali to su samo takovi, koji za Gulašem idu dok Talijani davaju beći (ala Nino i Žukvarić) ili pak takovi koji neznaju da su živi. Talijani va Pale, Poreče i va Trstu to uvidjaju pak se na svoja Bedintara i jade. Da pak našoj stranki — ako je moguće — ipak naškođe dali su svomu Bedintaru zapoved, da ustroji u Liburniji socijalističku stranku.

Bedintar sluša zapoved svojih gospodara i u svojoj krpetini pozivlje delavce u Liburniji da se slože u jednu socialističku stranku. Gnjusne li sleparije!

Gulaševu krpetinu plađaju istarski Talijani a provincijalnom novcem, da radi i piše za talijansku stranku u Istre. Talijanska stranka u Istre je pak najveća nepristajalica socijalističke ili radničke stranke. To se je vidilo leta 1900. kod izbora za petu kuriju va Pale.

Nauke talijanske stranke protivne se onim socijalističke kako vrag Bogu. Dočim je fundamentalno načelo socijalističke stranke jednakopravnost svih ljudi, talijanska stranka u Istre hoće da samo talijanski „signori“ imaju pravice a istarski kmeti i delavci nek budu njihovi „šćavi“.

Nikad nije nijedna pijavica tako sisala krv kako ju sisaju talijanski signori u Istre istarskomu kmetu i delavcu bil on Talijan ale Hrvat. Talijanska stranka u Istre je postavila nauku: „Kmetu ni delavcu ni treba pravica ni treba škole. — Škole su samo za gospodru“.

I takova stranka hoće da po svojem Gulašu širi socijalističke ideje u Liburniji? Ako to nije vrhunac bezobraznosti neznamo ča je. Ne, u Liburniji nam ni treba talijanske socijalističke stranke a ponajmanje nam ju je treba u Opatiji. Za interese kmeta i delavaca u Istre skrbi i skrbiti će u buduće još više hrvatsko-slovenska stranka u Istri, koja je socijalistička i demokratska jer se s jedne strane brine za dobrobit i korist i najnižega pučanstva u Istre — a s druge ne propusti ni jedne prilike da za to pučanstvo zahteva pravice koje mu idu navlastito obće izbornu pravo, a koje pravice mu vladajuća talijanska stranka u Istre zubi i nokti kratki.

Kod nas dakle ni mesta za socijalno demokratsku stranku a najmanje za takovu kojoj bi bili na čelu jedan doktor Gulaš ili kakov od pulicije progonjeni Schneider. I gospodari i delavci u Opatiji čuvat će se dobro da idu kakovim propalicam na binak jer bi njim to moglo puno naškoditi. Ako Dr. Gulaš hoće za socijaliste propagandu delat neka ide va Pulj, Rovinj, Poreče, Koper, kade delavci komać dišu pod talijanskom jarmom.

Nikako pak nima Gulaš pravo deliti nauke našim poštenim delavcem, on, kemu

Privrnom rukavi i opljunem dlani, pak se stavim pred njih.

Mej tem se bilo okolo nas nabralo sve puno ljudi. Kada me je jedan pulicaj prijel zasumid mu je po popak, da ga je valje krv oblela. Na to su oni drugi potegnuli sablji i neznam niš pravo, ča bi se bilo od mane dogodilo, da me nisu nekako ljudi od njih odellili. Onda mi neki reče, neka brzo kamo pobegnem, aš da ako me odpeljaju na puliciju, da mi ne fali ki mesec hlada, jerbo da sam udril pulicaja. Na ove besedi sam se valje spametil na Mariju i Grizlota, pak sam brzo opalil prasicu va drugu kuntrađu.

— Diamberle! — Sada ne ostane drugo, ako ne ravno doma poč. Neka gre k drugu Salo i ča ga je!

Ja nisam prišal va Trst, da se po zrušeh povoljajem i a pulicajj natežem. Zato skočim va prvu karocu, ku sam trefil, pak mu zapovem neka brzo goni.

— Kamo? — zapita kučer.
— Ravno na štacijon — rečem, pak se stisnem, da me ne bi ki pulicajj zapazil. Kada smo prišli na štacijon, skočim do školjice, kade se davaju buletini, pak zapitam kartu za Matulji.

— Na šest večer — je bil odgovor.
— Ala jezero vrazi popalo dušu i telo! Ča sada? Tuhtan i tuhtan ča ču sada i ča neč, ma ni jedna pametna mi neće va

delo smrdi kako vragu tamjan. On bi najviše mogal deliti nauke svojim pajdašem va Kopru i Graditki. To mu sporučuje!

Demokrat.

Izpod Veprinca

Ti divna zemljo kô da Bog Te prosu
Iz svoga krila čarobnu i mirnu. —
Ja stojim blažen, pa Te samo gledam.
I Tvoje stjenje i pučinu širnu.

I čutim, čutim i neznam izreči . . .
Sve s Tvoga lica tajne čitam čare
I slušam poviest Tvoju i sve gledam
O rane težke, što Ti još krvare.

A more divno — ono tiho sniva
S brežuljka, s crkve naše zvono zvoni
A podno nogu talas mi se ljulja
I našim glasom blaženo romoni . . .

Opatija, 8. rujna 1902.

Mihovil Nikolić.

Domaće vesti.

Mili gosti. Ovi dni su se nahajali v Opatiji tri naša pjesnika i to: Dika i Glava svih naših pjesnikâ g. Silvrje Str. Kranjčević, pa ljubki i mili pjesnik g. Mihovil Nikolić i naš poznati i obljubljeni pjesnik g. Rikard Katalinić Jeretov. Ti su gosti poneli najlepšu uspomenu od našega lepega kraja. Dao Bog, pak ih mi vidjali koliko gušće!

Plaćene smradne laži. Nino Rožin, kada je ono neki dan „a scondon“ dal čepu g. R. rekao je: — Te ju bejz Talijani plati“. To smo mi od prej znali, kako znamo i to, da Talijani plaćaju sve, ča misle da bi moglo nam naškoditi. Tako plađaju Kristića da riga sve zlo proti nam i tako su i one smradne laži, ča ih je on va zadnjem broje svoje nesnagji napisal proti Hrvatom va Zagrebe i va Hrvatskoj sve same plaćene — smradne laži.

Mi bimo duboko uvredili naš lepi i dični hrvatski narod kada bismo ga branili proti smrdrnim od Talijana plaćenim lažam jednega Sala. Salo je za nas svršil obstajat i ako ga mi kadagod spomenemo činimo to za to da pljusnemo Talijane, ki ga drže i plaćaju, i mislimo, da ako talijanska „camorra“ ima još iskrnu poštenja va sebe, da mora na svojem obrazu čutiti kako ju pali najveća sramot, kada njoj se predbaci ime jednega stvara, kega je tršćanski „il Sole“ tako lepo opisal i ocrtal.

Ne, nam nije stalo za one gnjusne psovke, ča ih on siplje na naš slavni narod one se psovke, ono se blato vraća na njegov obraz i na obraz oneh ki ga plaćaju. I va istinu članak: „Zagrebačka večernja“ nije

glavu. Po grade se ne smem kazati ni klatit aš bi me mogli čapat, ovdje sopeta čekat do šeste večer ne morem.

Najzadu odlučim poč va ku jblinju oštariju i tamo dočekat vreme od partenci. Za to zamem jednu zaprtu karocu i rečem kučeru neka me pelje va jednu oštariju. Pak sam bil najzadu i lačan kako vuk.

Kada sam dobrahno prehu podprl, zapitam oštara ako bim mogal dobit jednu kamaru aš da bim rad mrvu odpočinut ča sam bil valje i poslužer. Komad sam malo odahnu na onoj mehkoj kantride, pak počel promišljat, da me čapaju, ča bi prez mane Marija.

Baš sam bil počel sled klimat, kada pride oštar va kamaru, pak mi da knjigu va ku da neka napišem svoje ime.

— I ta je lepa!

Da se va nju zapišem to bi bilo lih tako, kako da se sam pulicije nudim, a ja hvala Bogu sam pasal sedam let. Namor nisam ni na glavu pal. Za to rečem oštaru, da ču se kašnje podpisat, pak zakračunam vrata i do mala zaspiam.

(Svršetak sledi.)

nego očitâ i najgnjunija pljuska istarskim Talijanom.

Evo, čujte!

„Divjaki! divjaki!“ riga Kristić na naše dične Zagrebčane, ki su ustajali proti Ciganom srbskim, ki su va svojoj mahitosti dan prije pisali i govorili, da bi trebalo istrebit i utući sve Hrvate. Divjaki! riga plaćeno pero proti našim krasnim rodoljubom, i zaboravlja, da je pred par let tu istu besedu a i puno drugel grjech rabil proti Talijanom va posve drugačijoj prilike: naime kada su ono kako divlje zveri va Pirane s kamenjem napali na naše mirne zastupnike, ki su se vraćali iz Poreča, kamo ih je bila poslala volja naroda. I „krvoločne zveri“ i „nemani“ i „hiene“ — sve je to prospiral onput proti Talijanom, i još je tom istom prigodom pozival naše ljude, da zamu to-ljagu, pak da udru na Talijane! Da su ga recimo naši ljudi ovdje poslušali, bi bili i onda divjaki? To pitamo mi Talijane, koji plađaju Kristića.

A ako su oni kadri dokazat, da mi pišemo neistinu, mi čemo za uvijek odočiti pero i prvo ča čemo učiniti bit će: služiti njim onako kako bi to oni oteli, naime kako pravi „šćavi“.

Tako odgovaramo mi na smradne laži njihovega plaćenika, ali ne radi njega, nego, kako smo već rekli, radi njih, znajuć da im s ovim hitom na obrazinu pune lopati najgrjecha blata.

Kristiću pak odgovaramo da u Zagrebu je bilo ovih dana dosta smutaje. Tamo se i tuklo i rušilo ali jedno se nije dogodilo, naime to: da od svih oneh 20 tisuć ljudi ki su va Zagrebe demonstrirali ni se našal ni jedan, ki bi razrezal kakvo malo dete, pak ga hitil va provažu.

Reichswehr i čifutsko novine va Bače i druguda. Neprijatelji našega naroda su se i on put pokazali va pravoj svojoj slici — oni su zagrebačke događaje upotrebili, da na nas Hrvate izkale svoju smrdrnu žuč. Tako „Naj fraj Presse“ a tako i druge nemške i talijanske novine pune su svakakoveh uvreda protiv našemu narodu. O tom mi govorimo na prvem meste našega lista.

Ovde bimo oteli spomenut samo ovo: Kad su Talijani ubili Carnota, predsjednika francuske republike, francuzki je narod, najciviliziraniji va Europe, po svih gradeh i gradideh napal na Talijane, provalil va njihove butigi, razoril i odnesal sve ča je bilo va njih. Va Parize se to događaja svako leto. A ki se ne spamećuje ča su Talijani storili pred par let va Romanje i va Milane? Koliko ubojstva, koliko tatarije, paleži i strahoti? A kada su ono neko leto podoštu od nekoga mesta va Romanje zaprlj va kuću pak ga nture važgali? A Sicilijanci? A Neapolitani? Kakove strahote počinjaju ti ljudi! A Španjolji va Barcelone i drugde? A irendentisti va Trate ovega leta, ki su provalili va butigi i razmašali i krali sve ča njim je do ruk prišlo? To su anje! ča ne? — Hulje lupezi i razbojnici ki će da hite sramotu na naše ljude radi jedne! lepe i častne demonstracije!

Neka pogledaju doma i neka pred svojim pragom metu blato, kega su prepmli. Infamni i perfidni gadi! I da bi ki govoril, nego Talijani, ki su svetu dali jednega Lucchena, jednega Caseria, Brescia, Musolina i milijone svakakovih brigantata lopova i razbojnika!

Nego hvala Bogu, namjerili smo se ipak na jedan pošten glas, na glas, ki vredi više, nego svo drecenjeje i riganje obrezanih i neobrezanih Abreja.

Mislimo na „Reichswehr“, na onaj znameniti nemški list, ki izlazi va Beče. Taj list ima ta namenu, da našu Austriju brani proti njenim vanjskim i gutarnjim neprijateljem. To je vojnički list, list, koji zastupa najviše državne interese. E pa dobro. Ta znameniti i čuveni list pisal je ovih dan proti Talijanom Austrije, da su irendentisti. Nego dokle Talijani gledaju kako bi spali pod Italiju, Srbi gledaju pak kako bi se naše zemlje zadrželi sa Srbijom i s Crnogorom. Za to „Reichswehr“ napada žestoko na Srbe i na Talijane, dočim nas Hrvate brani i piše da smo mi od vavek bili vjerni po-

danici našega Premlostivega Cesara. Premda mi ne marimo za to, da nas nijedan brani, ipak nam je bilo da se je našal jedan nemški tako znameniti list, ki je tako lepo pravedan napram našemu narodu.

Kako je u Zagrebu? Sada su bila dva blagdana a vrijeme liepo. Po ulicah vrtilo je mnoštvo svieta sve do kasno doba noći. Sve je mirno, te na minule dane ne podsjeda ništa, osim ako se gdje pokaže koji odjel vojnikah. Do sada nisu imali povoda da posreduju, otkako je od 4. o. mj. nastupio podpmi mir, a nadamo se, da ne će ni imati. Obzirom na to, što su nastupile prilike kakve su bile prije izgredah, nadamo se, da će se dokinuti mjere, koje je bila izazvala mužna za nemirnih dana. Tako se obćenito želi, da se barem do 11 sati dozvoli boravak u gostionah i kavannah.

Kristić i opet odsudjen. Na 5. o. mj. bila je na tribunale va Trate razprava proti Kristiću i to radi onega članka ča ga je napisal va „tete Jambrožije“ kada je ono prišal vanka s pržuna. Taj članak je imel naslov: „Un episodio della lotta nazionale in Istria“.

Kako je taj članak bil pun svakakoveh nepodobščin, kakoveh su puni i drugi njegovi članki, vidi se najbolje od tuda da ga je sud odsudil na 14 dan pržuna i na troški od pravdi.

Sada jedan bukuniki s o m i:
Za laži ke je pisal proti g. Podmeniku pržuna 3 meseci
Za laži ke je pisal proti onemu žandarom iz Roča 1 mesec
Za laži ke je pisal va članke „Un episodio“ itd. — 14 dan
Sve skupa 4 m. i 14 dan

4 meseci i 14 dan. Kristić će va to vreme jist ale maka ječnik, a Talijani će pak pripravat 450 fljorini. Ja barem tako mislim, da ga nete plaćat va vreme, ko bude natre. Bili bi veli tovari, da bi ga plaćali!

Crkvene svečanosti u Baški. Za blagdan porođenja Bl. Djevice Marije kao i za neke druge blagdane svake su godine u Baški osobite svečanosti, kod kojih sudjeluju ne samo Baščani sa Jurandvorci, Batomaljci i Drazani, nego također mnogi pobožni ljudi iz bližnjih i dalnjih mjesta otoka. Ne fale nikad ni Senjani sa svojim navlastnim izletnim parobrodom, a biva skoro svake godine također izlet iz Rieke. I ljeto bilo je svega toga, i u većoj mjeri.

A bio bi došao izvanredno također izlet iz Pola, da nije tamo stanujutih Baščana zaneslo pak u zadnjem hipu izdalo ugarsko-hrvatsko parobrodsko društvo. Svečanosti su crkvene. Pol urice daleko od Baške je hodočastna crkva Bl. Djevice Marije Goričke. U tu crkvu hodočasti pobožan sviet svake godine. Ljetos je to bilo sve na veliko.

Posebni tiskan raspored oglašivao je crkvene svečanosti.

Crkva Bl. Dj. Goričke popravila i obnovila se je marom Baščanskog župnika velečasnoga g. Antona Andričića, crkvenih starješina i puka. Popravljena je i obnovljena tako, da je sada možda najljepša na otoku Krku. Sva je poslikana svetim slikami po slikaru Antonini iz Zagreba. Glavni oltar mramorni izišćen je, a po stranah napravilo se je dva posve nova, također je krasnoga mramora.

Već večer dne 6. sabralo se je mnogo pobožnih ljudi oko crkve koji su tu molke probdili cielu noć.

Jutro dne 7. pripeljav se je iz Krka presvjeliti biskup Antun Mahnić praćen kanonikom Antunom Oričim i dróm. Klemen-tom Bonificacijem. Dočekan bi mnogobrojnim svietom, zvonenjem i pucanjem. — Na čelu ljudi župnik, načelnik, crkveni i občinski starješine. Pomoćju svećenika obavio je presvjelti biskup sv. čin posvećenja crkve, koja je trajalo od 8 i pol do poslje 11 sati sve dakako u starom našem slavenskom jeziku. Posvećenju slijedila je tih, glagoljska sveta misa. Poslje objeda, priredjenoga od gosp. župnika, za biskupa njegovu pratnju i pozvanika, među kojim bijaše također zastupnik naroda prof. Vjekoslav Spincić, bio je biskup odpručen u župnu crkvu va Trojica.

Ta je sam presvjetli biskup, uvijek našim starim jezikom obavio blagoslov za presvetim Otajstvom, on ispitivao djecu, krizmance, pak krizmao.

Drugi dan na sam blagdan porođenja Bl. Dj. Marije bila je u crkvi Majke Božje Goritke svečana pontifikalna sv. misa, koja je odslužio presvjetli biskup Anton uz veliku pratnju. Bila je natlačena crkva ljudi, a bilo ih je mnogo koji su morali izvana prisustvovati službi Božjoj. Kolikom pobožnošću su ljudi pratili svu svetu misu, čitani i pjevanu po biskupu u jeziku koj prilično razumiju, u našem staroslovenskom. A kako su tek ljudi pratili oči biskupa kad se je poslije odjapnovo sv. evanđelja popinjao na propovjednici, i kolikom pažnjom slušali njegove riječi kroz ciela uru!

Vidili su i čeli pravoga apoštola sv. katoličke crkve, kako na temelju riječi: — spas naš — vjera“ potiče na čučenje blažene Djevice Marije, koja kao uvijek tako i dan danas čini čudesa naprama onim koji u nju vjeruju, koji se u obće drže kršćansko-katoličke nauke.

U propovjedi u kojoj je biskup pohvalio župnika i starješine kao i celi pobožni puk, nije manjkalo ni pokudenje onih koji psuju na vjeru i klevetu svećenike i stanovitoga smradnoga lističine koj, plaćen, tisikom čini ono što drugi naučica čine. Stojak je taj pravi apostol sv. crkve dalje govorio, to se je jače uzpaljivao, to je jače iz srca k seom govorio, tako da je prema svrsi bilo čuti po cijeloj crkvi jecanje, i viditi orošena lica svijub.

Svečanoj sv. misi sledio je blagoslov za presvetim otajstvom uz pjevane litanije lauretanske. Poslije objeda, i opeka od gospodina župnika, bila je u crkvi svetosna večerinja, staroslovenska, kao od vaskada, predvodjena samim biskupom, onda blagoslov uz litanije s presv. Otajstvom, te konačno odrešenje mrtvih, u crkvi i izvan crkve.

Treći dan dne 9. već rano u jutro misio je i presvjetli biskup u crkvi sv. Ivana na groblju, dosta visoko nad Baškom, gdje bijaše pred 100 i više godina grad Baška, dočim je sadanja Baška malo po malo nastala kasnije, i zove se pravo rekud Pod-Baška, jer sasizdana uz more, pod nekdanjom od koje već neima, osim crkve, nego ruševine, i krasni noviji nadgrobni spomenici na groblju. Crkva se je i tu napunila ljudima, koji su došli pomolit se za svoje pokojce, za koje je posebice i rihovni pastir žrtvovao nekrvavu žrtvu i blagoslovio grobove. — Presvietli se je po svuda pokazao jako zadovoljnim, a osobito je pohvalio pobožnost i kršćanske krieposti puka i njegovih crkvenih i svjetovnih poglavara. Ljudi opet ne mogu se donahvaliti biskupa, koji je pokazao toliko ljubavi, susretljivosti, između duhovnoga višega pastira i njegovog stada! Uzdržalo se tako i na dalje, i tu i drugud, i Bog pomozu u to!

Dne 8. bio je u Baški izletni parobrod iz Rieke, a dne 9. iz Senja. Izletnici povedali su na mnogo živahnost koja je vladala te dane po cijeloj Baški i njezinj bližnjaj okolici. Bilo je i tamburanja. Od mala se je najme u Baški ustanovio koli muzki toli ženski tamburaški zbor. — I jedni i drugi liepo napreduju i već mnoge naše narodne pjesme upravo krasno udaraju. Svi su njim za to jako zahvalni.

Pjesmom i tamburom plemeni se arce u svakom obziru i kriepi narodno hrvatsko čustvo. Baška liepo napreduje uza sve prirodne nevoije koje su ju stigle osobito tečajem ove godine: uz filokseru, velika bura i dielomice krupa.

Božjom pomoćju popraviti će se i to, i Baška biti, kako njoj je sam presvietli zaželio na otoku ne samo prva po veličini broju stanovnika, nego i po kriepostih ljudskih, kršćanskih i domoljubnih.

Samoubojstvo od soldata. Kako se zna bili su pasani dni soldatske manovri niže Polj. Međ drugumi soldati nahajal se je tamo neki Andre Iskra, ki se je pak, kada su se vozili s manovri za Trst, na vapore s pukli ubil od straha pred kaštigom, ka ga je tamo čekala. Neki deju da za to ča je našega presvetlega cesara uvredil, drugi pak

sopeta, da ni otel va nekaj stvaru svojegu predpostavljeneu poslušat.

Ta nesrećni čovek bil je za siguro Kastavac tamo negde iz Studene ili Llica. On je nebog orđe već svoju šnil, a tamo neka mu bude Bog milosrdan!

Naša braća u južnoj Africi za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. Kako je žarka ljubav spram naše družbe zahvatila dubokog korena u narodu našem dokazuje to i ovaj slučaj.

Dne 10. augusta o. g. sabrala se u gostioni Mata Majnarića u Capstatu liepa kita naše vredne braće Hrvata sve samih radnika. Među njima bilo nekoliko Istrana, dokle su svi ostali iz hrvatskog Primorja. Dobri se prijatelji krasno zabavljali i pjevajući naše narodne pjesme veselili se, kao da su u svom milom domu.

Za vrijeme te liepe, upravo domaće zabave palo je i nekoliko liepih govora i nazdravica. I došao je red na našega vrednoga domorodca g. Antona Pošćića-Cimbića da i on štogod progovori.

Kud će suza nego li na oko: — na što će njegova rič, neće li na našu plemenitu družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. Vredni naš prijatelj je spomenuo, kako je sveta svrha i zadaća naše družbe i još nije bio pravo ni svršio, a već su svi ustali i uskliknuli gromovito: Živio! Živila družba! Živila naša Istra! I koliko bi okom trenuo već se svatko od prisutnih mašio rukom u žep i u jedan se mah sabrala za našu družbu liepa svota od 4 lira i 15 šilinga englezke vrednosti.

Taj je novac poslan na družbinog blagajnika veleuč. g. dra. Fabianića.

A sada evo imena vrednih i dobrih darovatelja:

Gosp. Mate Majnarić iz Delnica 10 šilinga, gg. Josip i Ivan Kućan iz Hreljina svaki po 10 šilinga, g. Luka Brožičević iz Crkvenice 5 šilinga, g. Petar Kružić iz Hreljina 10 šilinga, Franjo Tomić iz Bribira 5 šilinga, Nikola Matešić — Grižana 5 šilinga, Anton i Josip Pošćić-Cimbić iz Veprinca svaki po 10 šilinga, Filip Kućan — Hreljin 3 šilinga, Anton Rušić-Stojan — Hreljin 2 1/2 šilinga, Ivan Uhel iz sv. Jakova — Seljavece 10 šilinga. Ukupno 90 i pol šilinga.

Vrhu toga darovao je svaki pojedinac 1/2 šilinga u ime troška za odpravu sabranog novca u Volosko.

U tu se svrhu sabralo jošte 6 šilinga. Od tih 6 šilinga potrošilo se za poštarinu 1 1/2 šil. a ostala su 4 1/2 šilinga. koji pripojeni prvaj svoti od 90 i pol šil. čine ukupno 95 šilinga ili 4 šterlinge i 15 šilinga.

Mi smo ovo napisali za to, da se vidi kakovih mi krasnih ljudi imamo tamo u dalekom svietu. Mi gledamo s ponosom na te naše vredne rodoljube na te krasne korenike naše. I ganuti smo pred iskazom tolike domorodne ljubavi. Mi ih pozdravljamo te mila naše ljude u dalekom svietu i želimo da bi se i drugi od njih mogućiji ljudi ugledali u preliepi njihov primjer. Živil naša dični radnici! — Živil prijatelji naše družbe! Živil! — i sretno nam se vratili u liepu i mila tako teško prokušanu domovinu našu!

Valčić se Jani. Veli lovranski Talijan Pepić Valčić s Kozljaka se jadi na one naše dične frajlice va Lovrane, ke se vade igrat na tamburice. On da je ovi dñi rekai va velem jade: — Dobro, neka Hrvatice sopp na tamburice — ja i onako znam ča ču storit. Ja imam tri kćeri: dve od njih te igrat kitaru, a mlaja — Cezira — flaut. — Pak ćemo onputa videt čigova ča više valjat.

Immensa idea, rekao je stari Tonić. On da će pomoć z violinom, a Burina z bombardonom. To će bit muzika, to — al-troke provažari z Reki. A znaite, ki će bit kapelmajster od te bandi del rejimento „Ne boj se ga?“ Ki drugi ako ne naš lepi i srdačni Franceleo Valčić.

Ju mane, ju mane! Ja grem valje v Reku da kupim malo vati za moje delikate uhi! — —

C. kr. bilježnik (notar) na otoku Krku. Na otoku Krku je sedam obćina, a od ovih je šest posvema i čisto hrvatskih, a samo

jedna je talijanska. Stanovnika broji otok preko 20 tisuć, a od ovih je Talijana samo jedna tisuća i pol, a svi drugi kremenjaki Hrvati.

Navel sam ovi broji, da jasno i čisto budem mogal ljudem predočit koliko je stalo c. kr. notaru na otoku Krku do ogromne hrvatske većini, do zajika kojim se taj puk služi; koliko mu je stalo do pravice i do zakona.

Gosp. notar bi moral znat, da se moramo mi svi, dakle i on pokoravat slovu zakona; da nisimo mi na svetu radi paragrafa nego da su paragrafi za nas. Tako je i § 18. od 25. ju'la 1871. D. Z. L. Br. 775 stvoren za svi notari dakle i za notara na izili Veljskoj.

Pogledajmo malo ča ta paragraf nalaže gospodi notarom a i onomu vejskomu. §. 13. mej ostalim piše i nalaže: Svojtvo notara, pa ime pokrajine i mjesta imadu biti navedeni u zajiku, ki je običajan va dotičnem okružju, a kad u kojem okružju ima više nego jedan običajan zajik, tad moraju bit va svakem od ovih zajik'.

Gospodine nobile de Petris, ča vi ne znate za ovi paragraf? Ako ne znate, ovde vam ga stavjam pod nos, da ga budete od sada naprvo znal i strogo obdržaval. A ako ga znate, to vas pitam, kako opravdavate to vaše postupanje, da se ne držite zakona? Kako čete se opravdat, što ignorirate jezik ogromne većine pućanstva na otoku Krku? Gdje vam je na pečatu hrvatski nadpis? Deklam ili... ili!! Sapienti panca.

N i n i ć.
Lovranski dirijente. „Narodni list“ je pisal va zadnjem broju nešto o našem Kranjolinu, giede nekih klobuka i libri za školjane. Za klobuke smo već na čistem. Njih su dobili kako je već rečeno, školani iz talijanske škole, a iz hrvatske nijedan.

„Narodni list“ je pisal i radi libri. — Njemu se nekako kurioso videlo, da nisu siromašni školani iz hrvatske škole nikakovih knjiga dobili. Za to je i sumnjal na dvoje ali da nisu školske oblasti takvih knjiga poslale, ili ako su ih poslale da ih naš Kranjaca de Sezana nije razdielio med hrvatsku djecu.

Ča mislite da je od ovih dvih istinito? Prvo ne, jer školski nadzornik u Voloskom kaže, da je poslao knjiga i za hrvatsku školu. Drugo je lahko pogoditi. Kogoma nije razdielio tih knjiga med hrvatsku djecu. Nastaje pitanje, gdje su te knjige? Kamo ih je stavio šjor dirijente? Ča su vam rabile za ono mesto, koje ne čemo imenovat, šjor nobile de Sezana? Tako postupate vi sa hrvatskom školom va Lovrane?

Gdje ste pak vi slavne školske oblasti? Da bi ovo jedan hrvatski učitelj počinio bila bi ga talijanska camorra već sto put na krži pribila.

Grosmani, štieniku talijanske klike, je sve dopušćeno, njegovoj zlobi neće ča ni jedan na put stane.

Mjera je puna i prepuna, za to pamet u glavu Lovranci. „Budite s onemi ljudi, ki poštuju vaš jezik i skrbe za vaše otroke a ne s onemi, ki vam otimlju ono, ča vam drugi daruje. Talijanškoj školi kupuje obćina libri na stotine a hrvatskoj niti jedne. Šjori raprezentanti! oči imate, ali ne vidite.

Posor! Va Lovrane su se svi črni iz pakla digli proti novoustrojenom „tamburaškoj zboru“ i vrijeđnim tamburašicam i tamburašem. Ah! to im je trn va oku. Zadnji pasani mesec se je cela poperdiška vojska digla proti temu društvu, da ga uništi. Al kako da ga uništi, kad je na trdem fundamentu sazidano. Pokazali su svoju 20 stotletnu talijansku bruturu. — E, bačva daje onakvo vino, kakovo ima. Fureći su bili već počeli govoriti, da su med Zulakaferi va Afrika.

Puli te vojske si je stekla posebnih zaslugi i medalj od guere fortica „Palazzo cristallo alle tre stazioni“, ale po domaću „alle tre pasatelle“. Irvan teh „tre stelle“ i kapurala Vlahs onorato con medalja „de patate“ se je odlikovala po salamenski i ona druga zvezda našega oštara Fratar. Storiča je i ona svoj porcijon. Va kante i va žikanju je dobila prvi premij. Sada su njoj popucali piski nje i trim stellanu, ali

da će se brzo počet iz nova pokazivat za stotletnu talijansku bruturu.

Ne dodajemo niš temu, već upozornjeme naše prijatelje iz Opaticje i Voloskoga koji hode va nedeljah va Fratrovu oštariju na žmujl vina, na ono staro „Svoj k svomu.“

Fratru i fraterice su dobri hrvatski beći, ali nam nisu one emradne demonstrativne pjesme ke kanta njegova šinjorina proti Hrvatima.

A vi šjor paron ča oštarija ne zamerite ako bi se koja litrica va vaše oštarije manje ispiła. Zahvalite se onda Vašoj frajli ka zna lepo šviket i pametne ulicom prolazede vredne Hrvatice izazivat.

Pak da ne delaju za Italiju! O najnovijem iredentističkom rovarenju ima „Grazzer Volkblatt“ dopis, koji glasi:

„U Rimu je stvoren tršćansko-istarski odbor, komu je svrha, da talijanski narod slikom i pismom razdražuje proti Austro-Ugarskoj, u drugu ruku da neprestano potiče talijansku vladu na njezinu tako zvanu dužnost, da osvoji Trst, Istru i južne Alpe. Odbor je izdao ovih dana proglas, koji čini klasičnu jeku zdravica u Berlinu. Ponašprije se tvrdi, da stanovnici Istre (gdje ima preko dvie trćine Hrvatah i Slovenacah) osjećaju istu ljubav za kuću savoyjska, kao i istarski Talijani. Za to pozivaju istarsko pućanstvo, da se sjedini na Italijom. Tadije vlade (misi na Austriju i Njemačku) tjeraju Italiju na bezplodna podučezda u Africi, kušajud udaljiti Austriju od Jadranskoga mora kroje je bezprieporno vlasništvo.

Koliko god je istarski odbor obradovan — nastavlja se u proglasu — nad počastnim doćekom talijanskoga kralja u Petrogradu i Berlinu, ne možo on na ina, već da podajeti talijansko ministarstvo na njegovu prvu dužnost, da se pobrine kod savenzikah, da Istra bude sjedinjena sa Italijom. Prije nego se zaključi savez, nužno je čuvati svoja prava.

Odbor se nada, da ča vlada Viktora Emanuela Savoyjskoga vršit u tom pogledu neustravo svoju dužnost!“

O ovom važnom članku progovorit čemo drugi put.

Otvoreno pismo.

Slavno

c. kr. kotarsko Poglavarstvo
Volosko.

U našem mjestu ustrojio se tamburaški zbor. Taj zbor ima svoje vježbe u hrvatskoj Čitaonici, koja se nalazi u glavnoj ulici „na Vrateh“.

Prištašem tobožnje talijanske stranke taj tamburaški zbor je trn u peti.

Svaki večer kad se tamburaši vježbaju nahrupi na javnu cestu biesna četa talijanaša te neprestane demonstrativno zvižda i urliče pjevajuć razne pjesme, kojima se vriedjaju hrvatsku narodnost. Stranci se čude da se takva šta dopušta. U Africi među barbarima se takva šta ne događa!

Takov postupak mogao bi dati povoda da i najmirnija krv uzviruje.

Jeli c. kr. žandarmerija to sve svojim predpostavljanim oblastim javila? Misi li to slavno c. kr. poglavarstvo i na dalje mirnim okom gledati takove demonstracije i takav zulum proti mirnim državljanom?

Međjutim mi izjavljamo da čemo pouduzeti i drugih mjera da dodjemo ča svojih prava.

Lovran, 1. rujna 1902.

Pripadnici domaće hrvatske stranke.

Stjepan Bačić otvorio je u Voloskom br. 22 svoju

✽ kovačnicu ✽

te se p. n. gg. vlastnikom i poduzetnikom najtoplije preporuča.

Radnje izvadja solidno, brzo i uz najnižie cijene.

Br. 3060—02.

Oglas jeftimbe.

Usled zaključka občinskog zastupstva stvorena u sjednici od 23. augusta t. g. ima se dograditi cesta u Skrbidih do novog Opatijakog groblja, te se ovim pozivlju poduzetnici koji su voljni tu radnju izvesti da do dana 25. tek. mjeseca predađu u občinskom uredu svoje zatvorene ponude providjene sa jamčevinom od 5% od cijene za koju preuzimlju radnju.

Odnosni plani, što se ima učiniti kako i pod kojimi uvjeti mogu se uvidjeti u občinskom uredu svaki dan u vrijeme uredovno.

Glavarstvo občine.

VOLOSKO, dne 9. septembra 1902.

Načelnik: Dr. Stanger.

Oglas.

Za našu izdavaonicu vozniha karata na gatu u Opatiji

traži se jedna
Gospodjica

Prednost imati će one koje poznaju hrvatski, talijanski i njemački jezik. Ponude imaju se upraviti na društvo.

Ugarsko-Hrvatsko dioničko pomorsko parobrodarsko društvo.

Posujilnica u Voloskom prodaje više komada **zemljišta**

u občinama: Pabri, Perenići, Kućeli, Bregi i Bukavac Gornji.

Pobliže informacije mogu se dobiti u pisarni dr. K. Janežića u Voloskom.

Ljekarna D. Accurti na Rieci,

Corsia Deák, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specijalitete:

Željezovito-Kina-Vino, vrlo ugodna okus, izvrstno sredstvo protiv slabokrvnosti, živčaninim bolestim, lojoj probavi, te u rekonvalescentnom stanju iz svih bolestih.

Najfinije bakalarovo ulje čisto, te sa željezom i jodijem, direktan uvoz iz Bremena iz znamenite i svjetske tvornice: Lahusen. Ovo čuveno ulje rabi se sa velikim uspjehom protiv: sušice, skrofala, rakitički, plućnom kataru, kašlju i kožnom osiku.

Isvadina Salsaparilje Hondurana, izvrstno sredstvo za čišćenje krvi osobito ina tajnih bolesti.

„Califugo“, Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno dađu odstraniti kurja oka.

Zdravo kapljice, Nenadkriljeno sredstvo za sve žandžane bolesti.

Dr. L. Roheim

posjednik sanatorijuma,

specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10—12 pr. p. za gospođu na Rieci, vicolo Germania br. 2, I. kat. Nad Ljekarnom D. Accurti.

Tiskara V. Tomičić i dr. u Opatiji preporuča slavnim obćinstvu svoje bogato skladište najfinijih i najmodernijih posjetnicah, omotah, i drugih tiskanicah uz vrlo umjerene cijene.

Prvi zavod za pogrebe u Opatiji

preporuča se svime što se odnosi na uređenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladišten u kome će sl. obćinstvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Cijene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Odnosne prijave i naručbe prima

Fran Doberlet
Opatija. — Kuća Ertl.

Visekrat odlikovana g Visekrat odlikovana.

Najstarija i najveća

Tvornica peći i zemljenih stvari

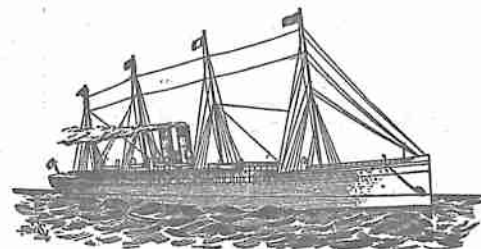
Augusta Dreise

u Ljubljani.

Bogato skladište zemljenih peći i štednika.

Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cijenama od 14 kruna dalje.

Kod većih naručba do 20% popusta. — Cijenol lista se na zahtjev gratis i franko.

Rieka — Amerika

Medjunarodna putna poslovnica

L. Mašek i drug na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog petka i ponedjeljka.

Upute daje besplatno i brzo

L. Mašek i drug

Via Riva ugao Via Lido.

Putnicima, koji putuju u Ameriku nije nužno da znađu čitati i pisati

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedjelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044-39 — Garancija imala je K 133.760.—. — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 575.496-26.

Ravnateljstvo.